

2. Research summary: UNICEF psychosocial support programs for school children in Donetsk and Luhansk oblasts / Bogdanov S., Kovalevskaya J., Girnyk A., Chernobrovkin V., Chernobrovkina V., Panok V., Lunchenko N., Basenko O. et al. Kyiv :NaUKMA,2017.URL: http://www.ukma.edu.ua/eng/images/docs/CMHPSS/UNICEF_KMA_Research%20summary_en_2017.pdf.

БАХТІЯРОВА Х. Ш., канд. пед. наук, професор Національного транспортного університету (м. Київ), ГОЛУБЄВА М. О., канд. пед. наук, доцент НаУКМА (м. Київ)

ВИКОРИСТАННЯ У НАВЧАННІ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ: ПРОТИРІЧЧЯ МІЖ КЛАСИЧНИМ ТРАКТУВАННЯМ ТА СУЧАСНИМ РОЗУМІННЯМ

Вступ. Нові соціально-економічні відносини в Україні викликали суперечності між соціальним запитом та можливостями сучасної системи освіти взагалі та між потребою в оновленні освітнього процесу в вітчизняних ЗВО конкретно. Таке оновлення навчального процесу передбачає застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій, фактично - на перехід на іншу стратегію. «Серед кардинальних проблем переходу на вказану стратегію є проблема проектування такого навчального процесу, який повинен гарантувати досягнення поставлених цілей» [1, с. 18].

Виклад основного матеріалу. У перекладі з латини «проект» означає буквально «закинутий вперед» або «той, що виступає вперед». Раніш цей термін стосувався лише технічних об'єктів. Однак зараз зміст цього поняття набув ширшого значення у психолого-педагогічному аспекті як метод проєктів.

Дидактичний ретроспективний моніторинг становлення та розвиток методу проєктів показує нам, що цей процес відбувався протягом ХХ століття. На початку ХХ ст. низку робіт було присвячено цьому питанню (П. Блонський, В. П. Вахтерев, Д. Дьюї, У. Кілпатрик, Е. Паркхерст, С. Френе, Н. Ф. Федоров, С. Т. Шацький та інші). Пізніше М. Нолл, Ю. Ольхерс, В. Стернберг, К. ДюЧарм та інші присвятили власні наукові дослідження методу проєктів.

У СРСР після низки сумнозвісних Постанов ЦК ВКП (б) 1932-34 рр. «Про збочення в системі Наркомпросу» було заборонено розробку та застосування будь-яких педагогічних та й психологічних технологій. І тільки у 60-х роках ХХ ст. під час «хрущовської відлиги» з'явилася ідея формування нової наукової дисципліни – педагогіки проєктування (Г. Щедровицький). Однак ця ідея ще довго не розроблялася ні в педагогічній теорії, ні в педагогічній практиці. Крига скресла після наукових розвідок В. Безрукової, В. Беспалька, В. Бондаря, О. Киричука, О. Коберника, І. Підласого та інших [2; 3].

Наразі різноманітні аспекти застосування цієї дидактичної технології висвітлено в наукових розвідках І. Албегової, Р. Гуревича, Ю. Жилиєвої, М.

Кадемії, Д. Левітаса, П. Лузана, О. Ловкої, А. Новікової, І. Петухової, Є. Полата, Г. Романової, О. Федорова, Г. Шамотонової та інших.

Зараз проектна технологія у педагогіці розглядається і як механізм управління освітою, і як алгоритм створення педагогічних систем, і як категорія дидактики та т. і. Існують різні підходи до визначення суті, об'єкту, змісту, структури, функцій, особливостей, рівнів та т. і. педагогічного проектування. «Проектування передбачає в ідеальній формі результати як матеріально-практичної, так і духовної діяльності, тобто як зовнішнього, так і внутрішнього світу людини» [4, с. 13]. Структура педагогічного проектування процесів навчання, виховання, розвитку освіти відрізняється, однак має й спільні риси, підходи.

Так як проект – ідеальний образ майбутнього результату, то можна використовувати підхід В. Козаков. Цей науковець визначив структуру навчальної діяльності як взаємодію елементів організації (суб'єкт, процес, предмет, умови, продукт) та соціально-психологічних елементів (мета, мотив, засоби, результат)» [1, с. 18-19]. Так можна аналізувати й структуру проектувальної діяльності. Метод проектів орієнтує всіх учасників навчально-виховний процес на створення освітніх продуктів діяльності та на отримання освітніх результатів (психологічних новоутворень). Студентство виконує навчальний проект інколи з «подачі» викладача/викладачки, іноді за власною ініціативою. Ця діяльність може бути як індивідуальна так і групова (командна). Навчальні проекти можуть класифікувати на підставі різних ознак: 1) провідна діяльність проекту (дослідна, пошукова, творча, прикладна, інформаційна та т. і.); 2) предметно-змістова (монопроект, міжпредметний проект); 3) характер координації проекту (безпосередній, опосередкований); 4) характер контактів (серед учасників однієї академічної групи, між групами, в одному навчальному закладі та т. і.); 5) кількість учасників проекту (індивідуальні, парні, групові; 6) тривалість виконання проекту (короткострокові, середньострокові, довгострокові) та т. і. [7, с. 51-52]. Так як дидактичний проект – це процес, то у цьому плані він проходить певні етапи: пошук рішення, вибір оптимального рішення, реалізація цього рішення. Німецькі вчені сформулювали по-іншому етапи: орієнтування, розроблення, реалізація, оцінювання [6, с. 11].

Ми приєднуємося до думки вітчизняної дослідниці Т. Комар, яка розглядає категорії «проект», «навчальне проектування», «проектна діяльність», «проектування» та приходить до висновку про те, що «узагальнюючи представлені в наукових працях характеристики цих вихідних категорій,...незважаючи на генетичний зв'язок із методом проектів, вони є достатньо диференційовані» [5, с. 107].

Висновки. Метод проектів, який ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки, створює всі умови для розвитку розумових, емоційних, вольових здібностей здобувачів вищої освіти. Ця педагогічна технологія розвиває активність, інтерес до навчання, ефективно організовує діяльність студентства на всіх етапах її упровадження.

Список використаних джерел

1. Бахтіярова Х. Ш. Дидактичне проектування як складова професійної діяльності викладача вищої школи // Матер. наук.-практ. семінару «Дидактичні засади організації навчального процесу в професійних навчальних закладах України». 27 лист. 2015 р. – Київ : Нац. трансп. ун-т, Ін-т профес.-техн. освіти НАПН України. – К. : НТУ, 2015. – 86 с.
2. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.
3. Бондар С. П. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті / С. П. Бондар, Л. Л. Момот, Л. А. Липова та інші. – Рівне : Тетіс, 2003.
4. Коберник О. Проектна технологія: можливості застосування в освіті. Педагогіка вищої та середньої школи – 2012. – Вип. 36. С 13 – С. 11-18.
5. Комар Т. Методологія проектної діяльності: теоретичний аспект / Т. Комар. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», №2 (8), 2013. – С. 102-107.
6. Романова Г. М. Технологія проектного навчання у професійній підготовці кваліфікованих робітників...// Матер. наук.-практ. семінару «Дидактичні засади організації навчального процесу в професійних навчальних закладах України». 27 лист. 2015 р. – Київ : Нац. трансп. ун-т, Ін-т профес.-техн. освіти НАПН України. – К. : НТУ, 2015. – 86 с.
7. Романенко Ю. А. Методические рекомендации по курсу «Новые технологии обучения» : учебн.-метод. Пособ. Для студентов пед. специальностей и преподавателей. – Донецк : ДонНУ, 2009. – 76 с.

БРИК О.М., ст.викладач, НаУКМА (Київ)

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕРЕЖЕВИХ ЛІДЕРІВ.

В сучасному українському мережевому маркетингу існує ряд проблем, пов'язаних з управлінською культурою мережеских лідерів, що включає в себе і проблеми конфліктологічної компетентності. Значна частина цих проблем породжується специфікою самого мережевого маркетингу як виду підприємницької діяльності, адже основний напрямок роботи мережеских компаній – це робота з людьми і через людей – дистриб'юторів, від яких, власне, залежить і реноме компанії, і її торговий оборот та прибуток. Інша частина постає з несприятливих соціально-економічних реалій сьогодення, які, безумовно, теж накладають свій відбиток. Але, найважливішу частину цих проблем створюють власна неготовність лідерів та менеджерів MLM до змін та розвитку, небажання відмовитись від архаїчних, відпрацьованих форм роботи, ускладнене формальним ставленням до навчання та нерозумінням важливості ролі мережеского лідера загалом. В мережевому бізнесі успішна робота лідера завжди розумілась як вміння будувати відносини в мережі в бажаному напрямі,